

Anısına Saygıyla / In Memory of Prof. Mehmet Adil Artukoğlu

21.03.1938 - 09.02.2017

Prof. Dr. Mehmet Adil Artukoğlu Biyografisi

1938 yılında Diyarbakır'ın Ergani kasabasında doğdu. İlkokul, ortaokul ve liseyi Elazığ'da bitirdi. 1958 yılında Piyade Yedek Subay Okuluna katılarak, 1960 yılında askerlik görevini tamamladı. Aynı yıl Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Kütüphanecilik Bölümüne kaydoldu. 1964 yılı Haziran döneminde bölümden birincilikle mezun oldu. Ayrıca hazırlamış olduğu lisans tezi ile Emily Dean ödülünü aldı. 19 Temmuz 1964 tarihinde Ankara Üniversitesi, Hacettepe Tıp ve Sağlık Bilimleri Fakültesinde asistan olarak görevlendirildi. 25 Mart 1966-2 Kasım 1966 tarihleri arasında Amerika Birleşik Devletleri'ne giderek Northeastern ve Boston Üniversitelerinde sağlık kurumları yönetimi, anatomi, tıbbi terminoloji, muhasebe, tıbbi dokümantasyon ve elektronik bilgi işlem konularında eğitim gördü. 4 Şubat 1967-11 Mart 1967 tarihleri arasında Amerika Birleşik Devletleri, İsveç ve İngiltere'de bilgisayarların sağlık kurumlarında kullanımlarına ilişkin incelemelerde bulundu.

Yurda döndükten sonra Hacettepe Üniversitesi Hasta Dosyaları Arşivlerini yeniden kurmak ve düzenlemekle görevlendirildi. Hasta ve yaralılara ait dokümanların en yeni sistem ve etkin yöntemlerle toplanmaları, düzenlenmeleri ve hizmete sunulmaları için çalışmalarda bulundu. Dünya Sağlık Örgütü tarafından hazırlanan Uluslararası Sınıflama Sistemini ve renkli dosyalama sistemini Türkiye'de ilk defa Hacettepe Üniversitesi hasta dosyaları arşivinde kullandı. Bu arada mezuniyet sonrası eğitimi için gerekli teorik ve pratik çalışma ve sınavları başarı ile tamamlayarak, 22 Şubat 1969 tarihinde tıbbi dokümantasyon bilim dalında doktora diploması aldı. 22 Şubat 1969-22 Aralık 1973 tarihleri arasında Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesinde tıbbi dokümantasyon öğretim görevlisi olarak çalıştı. Doçentlik çalışmalarını tamamladıktan sonra 22 Aralık 1973 tarihinde Sağlık İdaresi Yüksek Okuluna tıbbi dokümantasyon eylemli doçenti olarak tayin edildi.

Aynı üniversitede yapmış olduğu bilimsel çalışmaları müteakip 17 Mayıs 1981 tarihinde sağlık kurumları yönetimi profesörü oldu. Suudi Arabistan'ın Cidde Kentinde bulunan King Abdul Aziz Üniversitesinin daveti ve Hacettepe Üniversitesi'nin görevlendirmesi üzerine 11 Ocak 1982 tarihinden 16 Haziran 1983 tarihine kadar anılan üniversitede kütüphane ve dokümantasyon merkezinin otomasyonu çalışmalarında bulundu. 16 Haziran 1983-16 Haziran 1984 tarihleri arasında Riyad'daki Saudi Arabian National Center for Science and Technology'de tıbbi araştırmalara katkı sağlamak üzere Amerika Birleşik Devletleri'ndeki bilgi bankalarından bilgi taraması yapılması çalışmalarında bulundu. Yurda döndükten sonra Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü'nde ve Sağlık İdaresi Yüksekokulu'nda öğretim üyesi olarak görev yaptı. Kuruluşundan itibaren Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Tıbbi Dokümantasyon Bölüm Başkanlığı'nda bulundu. 02 Eylül 1997-02 Ocak 1999 tarihleri

arasında Sağlık İdaresi Yüksek Okulu Müdürlüğü görevinde bulundu. Hacettepe Üniversitesinde Tıbbi Dokümantasyon, Tıbbi Terminoloji, Kitap ve Kütüphane Tarihi, Kütüphanelerarası İşbirliği ve Örgütlenme derslerini verdi.

Türk Kütüphaneciler Derneği Ankara Şubesinde uzun yıllar yönetim kurulu üyeliğinde bulundu. 21 Mart 2005 tarihinde yaş haddinden emekliye ayrıldı. Hocamızın anısı önünde saygıyla eğiliriz.

Sayın Artukoğlu'nun araştırma ve çalışmaları:

Kitaplar

(1979). *Tıbbi terminoloji öğretiminde çözümlene yöntem ve en çok kullanılan kök, önek ve sonekler.* (Profesörlük takdim tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

(1979). *Uluslararası hastalık sınıflama sisteminin Türkiye hastaneleri için uyarlaması.* 2 Cilt. Ankara.

(1979). *Uluslararası çocuk yılı dolayısıyla 1969-1979 yıllarında Hacettepe Üniversitesi hastaneleri arşivlerinde yapılan çocuk hastalıklarıyla ilgili araştırmalar.* Ankara.

(1979). *Hacettepe Üniversitesi hastaneleri hasta dosyaları arşivlerinde 10 yılda yapılan bilimsel araştırmalar, 1969-1979.* Ankara.

(1979). *Tıbbi terminolojiye giriş.* Ankara.

Makaleler

(1977). Tıbbi terminolojide denetimin sağlanması. *Hacettepe Tıp/ Cerrahi Bülteni*, 10(4), 331-333.

(1978). Sağlık kurumlarında insangücü planlanmasını zorunlu kılan nedenler. *Hacettepe Tıp/Cerrahi Bülteni*, 11(1), 1-3.

(1979). Sağlık kurumlarında bilgisayar uygulamalarına ilişkin görüşler. *Türk Hemşireler Dergisi*, 29(2), 12-13.

(1979). Türkiye'de kütüphanecilik eğitimine genel bakış. *Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni*, 28(1-2), 1-11.

Biography of Prof. Mehmet Adil Artukoğlu

Prof. Mehmet Adil Artukoğlu was born in 1938 in the town of Ergani, Diyarbakır. He completed his primary, secondary and high school education in Elazığ. He joined the Infantry Reserve Officer School in 1958 and completed his military service in 1960. In the same year, he enrolled in the Department of Librarianship at the Faculty of Language and History - Geography in Ankara University. He graduated from the department with first prize in June 1964 and he received the Emily Dean award for his undergraduate thesis. He was appointed as an assistant at the Faculty of Medicine and Health Sciences in Hacettepe University on July 17, 1964. Prof. Artukoğlu went to the United States and was trained in the healthcare institutions on anatomy, medical terminology, accounting, medical documentation and electronic computing from March 25, 1966 to November 2, 1966 in Northeastern and Boston Universities. He examined the use of computers in health institutions in the US, the UK and Sweden from February 4, 1967 to March 11, 1967. After returning to Turkey, he was assigned to re-establish and regulate the archives of patient files in Hacettepe University. Documents that belonged to patients and wounded people were organized with the most recent system and effective methods. The international classification system prepared by the World Health Organization and the color filing system were used for the first time in the archives of Hacettepe University patient files in Turkey. In the meantime, he successfully completed the necessary theoretical and practical studies and exams

for postgraduate education and received a doctoral degree in medical documentation science on February 22, 1969. Between February 22, 1969 and December 22, 1973, he worked as a medical documentation instructor at the Faculty of Medicine in Hacettepe University. After completing his studies for the title of associate professor, he was appointed as associate professor with the medical documentalist title to the Health Administration School on December 22, 1973.

Following his scientific studies at the same university, he became a professor of health care administration on May 17, 1981. He worked on the automation system of the documentation center of King Abdul Aziz University in Jeddah, Saudi Arabia from January 11, 1982 until 16 June 1983 upon the invitation of King Abdul Aziz University, and the appointment of Hacettepe University. He was involved in information research studies from the information banks in the US between June 16, 1983 and June 16, 1984, in order to contribute to medical research at the Saudi Arabian National Center for Science and Technology in Riyadh.

After returning to Turkey, he worked as a lecturer at the Faculty of Letters, Department of Information Management and at the School of Health Administration in Hacettepe University. He was the head of the Medical Documentation Department of the Health Services Vocational School since its foundation. He was the director of Higher School of Health Administration between September 2, 1997 and January 2, 1999 and gave courses on Medical Documentation, Medical Terminology, the History of Books and Libraries, and Interlibrary Cooperation and Organization, at Hacettepe University.

He was a Board Member of the Turkish Librarians' Association, Ankara for many years. He retired on March 21, 2005 as he had reached retirement age. We remember Mr. Artukoğlu with respect.